

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

Epistola LXXXIII. Leonis Papae I. Ad Palaestinos Episcopos. Veram
catholicae ecclesiae doctrinam de Christi incarnatione exponit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

mantur. Vt autem imperialis est (vt diximus) potestatis, tumultus publicos ac seditiones sacrilegas seuerius coercere: ita auctoritatis est sacerdotalis, monachis prædicandi aliquam contra fidem licentiam non præbere, & omni virtute resistere, ne ea, quæ ad sacerdotes pertinent, sibi audeant vindicare. Vnde miramur, fratrem Thalsium episcopum, quod Georgio nescio cui, qui præsumendo illicita, & propositum monachi & nomen amisit, scribendi vel prædicandi aliquam permiserit facultatem. Ad quem episcopum (si dilectioni tuæ visum fuerit) ex hac parte competentia scripta mittamus. Agat itaque fraternitas tua opportunis suggestionibus, vt clementissimus princeps, quæ Domino sint placitura, præcipiat, & in-centores cruentarum seditionum iubeat competentius coerceri: vt nec illi impuniti sint, quorum manus scelera perpetrarunt, nec illi qui talium vtuntur insania. Si autem inquisitio iudiciaria & confessio reorum ad eas personas peruenit, quarum vel consilio vel impulsu mala tanta commissa sunt, nullius fauoris eis sunt præstanda solatia. Quantum enim meliora de ipsis sunt credita, tantum sunt amplius detestandi, quorum nunc impietas, quæ per hypocrisim fuerat velata, detegitur. Et ideo agat Christianissimus & piissimus imperator, quod paci ecclesiasticæ intelligit profuturum. Quem superna inspiratione ita instruendum esse confido, vt & disciplina inquietos reuocare, & a sanguine eorum iubeat abstineri: quamuis nil vltionum non mereantur subire, qui ausi sunt & diuinis & humanis constitutionibus repugnare.

EPISTOLA LXXXIII.

LEONIS PAPÆ I.

AD PALÆSTINOS EPISCOPOS.

Veram catholicæ ecclesiæ doctrinam de Christi incarnatione exponit.

Leo episcopus vniuersis episcopis per Palæstinam constitutis.

SOLICITVDINI meæ, quam vniuersali ecclesiæ omnibusque eius filiis debeo, multorum relatione patefactum est dilectionis vestræ animis quiddam offensionis illatum, dum aut imperiti (vt apparet) interpretes, aut maligni quæ-

Cum hac
epistola conueniunt
pleraque
in epist. 97.

Concil. Tom. 7.

Y ij

dam vos aliter intelligere, quam a me sunt prædicata, fecerunt, non valentes in Græcum eloquium apte & proprie Latina transferre, cum in rebus subtilibus & difficultibus explicandis, vix sibi etiã in sua lingua disputator quisque sufficiat. Quod tamen apud me eo profecit, vt dũ ea, quæ catholica fides respuit, improbatis, intelligamus vos veris amiciores esse quã falsis, & id merito refutare, quod ex antiquæ institutione doctrinæ etiam * ipse Eutyches detecta. tur.

Quamuis enim epistola mea, ad sanctæ memoriæ Flavianum episcopum data, satis sibi ad manifestationem sui ipsa sufficiat, neque in aliquo, aut purgationis, aut expositionis indigeat, & alia tamen cum eadem mea scripta concordant, in quibus similiter prædicationis meæ sensus in aperto est. Necessitatem enim habens contra hæreticos, qui multos Christi populos conturbauerant, differendi, & clementissimis principibus, & sancto Concilio synodali, & Constantinopolitanæ ecclesiæ, quid de incarnatione Verbi, secundum euangelicam apostolicamque doctrinam, deberemus sapere ac sentire, patefeci, & in nullo a sanctorum patrum confessione discessi: quia vna est, vera, singularis, perfecta, inuiolabilis catholica fides, cui nihil addi, nihil minui potest. Quam Nestorius prius, & nunc Eutyches, diuersa quidem assertionem, sed simili impietate impugnare conati sunt, & ecclesiæ Dei duas hæreses sibimet contrarias inferre tentarunt, vt vterque a discipulis veritatis merito damnaretur: quia insanum nimis & sacrilegum fuit, quod varia falsitate ambo senserunt. Anathematizetur ergo Nestorius, qui beatam Virginem Mariam hominis tantummodo credidit genitricem, vt aliam personam carnis, aliam faceret deitatis: nec vnum Christum in Verbo Dei & carne sentiret, sed separatim atque seiunctim, alium Filium Dei, alium hominis prædicaret; cum tamen manente illa incommutabilis Verbi essentia, quæ ei cum Patre & Spiritu sancto intemporalis atque coæterna est, ita intra virginea viscera Verbum caro sit factum, vti vno conceptu vnoque partu eadem Virgo secundũ vnionem vtriusque substantiæ & ancilla Domini esset & mater. Quod etiam Elizabeth (sicut Lucas euangelista declarat) intellexit & dixit: *Vnde hoc mihi, vt veniat mater Domini mei ad me?*

Eutyches quoque eodem percellatur anathemate, qui per impios veterum hæreticorum volutatus errores, tertium Apollinaris dogma delegit: vt negata humanæ carnis atque animæ veritate, totum Dominum nostrum Iesum Christum vnus asserat esse naturæ; tamquam Verbi deitas ipsa se in carnem animamque conuerterit, & concipi & nasci, nutrirî & crescere, crucifigi ac mori, sepeliri ac resurgere, & ascendere in cælum, & in Patris dextera, vnde ad iudicandos viuos & mortuos veniet, confidere, diuinæ eius tantum essentia fuerit, quæ nihil horum in se sine carnis veritate recepit: quoniam natura Vnigeniti, natura est Patris, natura est Spiritus sancti, simulque impassibilis, simul est incommutabilis, sempiternæ trinitatis indiuisa vnitas & consubstantialis æqualitas. Vnde si ab Apollinaris peruersitate hæreticus iste desciscit, ne conuincatur deitatem passibilem sentire atque mortalem, & tamen Verbi incarnati, id est, Verbi & carnis vnam audet pronuntiare naturam; non dubie in Manichæi & Marcionis transit insaniam, & mediatorem Dei & hominum, hominem Iesum Christum simulatorie omnia credit egisse, nec humanum in ipso corpus, sed phantasticam corporis speciem oculis apparuisse cernentium.

Quæ impietatis mendacia quoniam olim fides catholica detestatur, & talium sacrilegia concordibus per totum mundum beatorum patrum sunt damnata sententiis; quicumque illi sunt ita obcæcati, & a lumine veritatis alieni, vt Verbo Dei a tempore incarnationis humanam, id est, nostram negent inesse naturam, ostendant in quo sibi Christianum nomen vsurpent, & cum euangelio veritatis, qua ratione concordent, si per beatæ Virginis partum, aut caro sine deitate, aut deitas est orta sine carne. Sicut enim negari non potest, quod *Verbum caro factum est, &* Ioan. 1. *habitauit in nobis:* ita negari non potest, quod *Deus erat in* 2. Cor. 1. *Christo, mundum reconcilians sibi.* Quæ autem reconciliatio esse potest, qua humano generi propitiaretur Deus, nisi omnium causam mediator Dei hominumque susciperet? Quæ vero ratione veritatem mediatoris impleret, nisi qui in forma Dei æqualis erat Patri, in forma serui particeps esset & nostri, vt per vnum nouum hominem fieret renouatio vetustatis, & mortis vinculum, vnus præuaricatio-

ne contractum, vnus morte qui solus morti nihil debuit, solueretur? Effusio enim pro iniustis sanguinis iusti tam potens fuit ad priuilegium, tam diues ad precium, vt si vniuersitas captiuorum in redemptorem suum crederet, nullum tyrannica vincula retinerent, quoniam

Rom. 5.

(sicut Apostolus ait) *ubi abundauit peccatum, superabundauit & gratia.* Et cum sub peccati præiudicio nati potestatem acceperint ad iustitiam renascendi, validius factum est donum libertatis, quam debitum seruitutis.

Quam itaque sibi in huius sacramenti præsidio spem relinquunt, qui in Saluatoris nostri corpore negant humanæ substantiæ veritatem? Dicant quo sacrificio reconciliati, dicant quo sanguine sint redempti? quis est *qui tradidit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo in odorem suauitatis?* Aut quod vnquam sacrificium sacratius fuit quam quod verus pontifex altari crucis per immolationem suæ carnis imposuit? Quamuis enim multorum sanctorum in conspectu Domini preciosa mors fuerit, nullius tamen infantis occisio propitiatio fuit mundi. Acceperunt iusti, non dederunt coronas, & de fortitudine fidelium exempla nata sunt patientiæ, non dona iustitiæ. Singulares quippe in singulis mortes fuerunt, nec alterius quisquam debitum suo sine persoluit, cum inter filios hominum vnus solus Dominus noster Iesus Christus extiterit, in quo omnes crucifixi, omnes mortui, omnes sepulti, omnes sunt etiam suscitati. De quibus ipse dicebat: *Cum exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me.* Fides etenim vera iustificans impios, & creans iustos, ad humanitatis suæ tracta participem, in illo acquirit salutem, in quo solo homo se inuenit innocentem, liberum habens per gratiam Dei de eius potentia gloriari, qui contra hostem superbum in carnis nostræ humilitate congressus, his victoriam suam tribuit, in quorum corpore triumphauit.

Ephes. 5.

Psal. 115.

Ioan. 12.

Quamuis ergo in vno Domino nostro Iesu Christo, vero Dei atque hominis Filio, Verbi & carnis vna persona sit, & vtraque essentia communes habeat actiones: intelligendæ tamen sunt ipsorum operum qualitates, & sinceræ fidei contemplatione cernendum est, ad quæ prouehatur humilitas infirmitatis, & ad quæ inclinetur altitudo virtutis: quid sit, quod caro sine Verbo non agit, & quid

Leuc. 1.

fit quod Verbum sine carne non efficit. Sine Verbi enim Luca 2.
 potentia, nec conciperet Virgo, nec pareret: & sine veri-
 tate carnis obuoluta pannis infantia non iaceret. Sine
 Verbi potentia non adorarent magipuerum nouo fide- Matth. 2.
 re declaratum: & sine veritate carnis non iuberetur trans-
 ferri in Ægyptum puer, & ab Herodis persecutione sub-
 duci. Sine Verbi potentia non diceret vox Patris, missa
 de cælo: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui*: & si- Matth. 3.
 ne veritate carnis non protestaretur Ioannes: *Ecce Agnus* Ioan. 1.
Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Sine Verbi potentia non fie-
 ret redintegratio debilium, & viuificatio mortuorum: & Matth. 4.
 sine veritate carnis, nec cibus ieiuno, nec somnus esset
 necessarius fatigato. Postremo, sine Verbi potentia, non Ioan. 16.
 se Dominus Patri profiteretur æqualem, & sine veritate
 carnis non idem diceret Patrem se esse maiorem: cum ca- Ioan. 14.
 tholica fides vtrumque suscipiat, vtrumque defendat,
 quæ secundum proprietatem diuinæ humanæque substan-
 tiæ vnum Dei Filium, & hominem credit, & Verbum.

Quamuis ergo ab illo initio, quo in vtero Virginis Ver- Ioan. 1.
bum caro factum est, nihil vnquam inter diuinam humanam-
 que substantiam diuisionis extiterit, & per omnia incre-
 menta corporea, vnius personæ fuerint totius temporis
 actiones: ea ipsa tamen, quæ inseparabiliter facta sunt,
 nulla permixtione confundimus, sed quid cuius formæ
 sit, ex operum qualitate sentimus. Nec diuina enim hu-
 manis præiudicant, nec humana diuinis, cum ita in idip-
 sum vtraque concurrant, vt in eis nec proprietates absumat-
 ur, nec persona geminetur. Dicant igitur isti phantasma-
 tici Christiani, quæ substantia Saluatoris affixa sit ligno,
 quæ iacuerit in sepulcro, & reuoluto monumenti lapide,
 quæ tertio die caro surrexerit, vel quale corpus Iesus di-
 scipulorum visui, clausis ad eos ostiis ingressus, intulerit:
 cum ad abigendam cernentium diffidentiam, inspicere ocu-
 lis, digitisque tractari patentes adhuc fixuras clauorum,
 & recens compunctilateris vulnus exigeret. At si in tanta
 luce veritatis tenebras suas hæretica obduratio non relin-
 quit, ostendant, vnde sibi spem vitæ polliceantur æternæ,
 ad quam, nisi per mediatorem Dei & hominum, homi-
 nem Iesum Christum, non potest perueniri. *Non enim est* Act. 4.
aliud nomen datum hominibus sub cælo, in quo oporteat nos saluos

1. Tim. 2.
Philip. 2.

feri: nec est redemptio captiuitatis humanæ, nisi in sanguine eius, qui dedit semetipsum redemptionem pro omnibus. Qui (sicut prædicat beatus Apostolus) cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinaniuit, formam serui accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inuentus ut homo. Humiliauit semetipsum, factus obediens usque ad mortem; mortem autem crucis. Propter quod & Deus illum exaltauit, & donauit illi nomen, quod est super omne nomen, ut in nomine Iesu omne genu flectatur, cælestium, terrestriū, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris.

2. Cor. 8.
Ioan. 1.

Quamuis ergo vnus sit Dominus Iesus Christus, & veræ deitatis veræque humanitatis in ipso vna prorsus eademque persona sit, neque huius vnitionis soliditas vlla possit diuisione seiungi: exaltationem tamen, qua illum exaltauit Deus, & donauit illi nomen, quod super omne nomen excellit, ad eam intelligimus pertinere formam, quæ ditanda erat tantæ glorificationis augmento. In forma quippe Dei, æqualis erat Filius Patri, & inter Genitorem atque Vnigenitū nulla erat in essentia discretio, nulla in maiestate diuersitas, nec per incarnationis mysterium aliquid decesserat Verbo, quod ei Patris munere redderetur. Forma autem serui, per quam impassibilis deitas sacramentum magnæ pietatis impleuit, humana humilitas est, quæ in gloriam diuinæ potestatis euecta est, in tantam vnitatem ab ipso conceptu Virginis deitate & humanitate connexa, ut nec sine homine diuina, nec sine Deo agerentur humana. Propter quod sicut Dominus maiestatis dicitur crucifixus, ita qui ex sempiternitate æqualis est Deo, dicitur exaltatus. Nec interest, ex qua Christus substantia nominetur: cum inseparabiliter manente vnitate personæ, idem sit & totus hominis filius, propter carnem, & totus Dei Filius, propter vnā cum Patre deitatem. Quidquid ergo in tempore accepit Christus, secundum hominem accepit, cui quæ non habuit, conferuntur. Nam secundum potentiam Verbi, indifferenter omnia, quæ habet Pater, etiam Filius habet, & quæ in forma serui a Patre accepit, eadem in forma Patris etiam ipse donauit, & idem ipse & diues & pauper. Diues, quia in principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat

erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil. Pauper vero, quia Verbum caro factum est, & habitauit in nobis. Quæ autem est eius exinanitio, quæve paupertas, nisi formæ seruilis acceptio? per quam, Verbi maiestate velata, dispensatio humanæ redemptionis impleta est? Nam quia captiuitatis nostræ resolui originalia vincula non poterant, & ab hostis imperio relaxari, nisi existeret homo nostri generis, nostræque naturæ, quem veteris debiti præiudicia non tenerent, & qui immaculato sanguine suo chirographum lethale dilueret, sicut ab initio erat diuinitus præordinatum, & prophetarum oraculis prænuntiatum: ita est in plenitudine præfiniti temporis factum, vt multis modis significata promissio in diu expectatum veniret effectum, nec posset esse ambiguum, quod continuis significationibus semper fuerat nuntiatum. Destructis itaque tot hæresibus, quæ per sanctam deuotionem præsidentium patrum a corpore sunt catholicæ vnitatis abscissæ, quæque ideo extorres a Christo esse meruerunt, quia Verbi incarnationem, quæ singularis est recte credentium salus, fecerunt sibi lapidem offensionis & petram scandali: miror dilectionem vestram in discernendo veritatis lumine laborare. Et cum multis manifestationibus declaratum sit, quam recte & Nestorium & Eutychem cum Dioscoro fides Christiana damnauerit, nec Christianus possit vocari, qui vel illius, vel horum impietati præbet assensum: doleo vos euangelicæ & apostolicæ doctrinæ (vt audio) resultare, exagitando seditioibus ciuitates, conturbando ecclesias, nec solum iniurias, sed etiam cædes presbyteris atque episcopis inferendo: vt præ furore & sæuitia, propositi vestri & professionis sitis immemores. Vbi est regula mansuetudinis & quietis? Vbi longanimitas patientiæ, vbi tranquillitas pacis, vbi firmamentum dilectionis, & tolerantia fortitudo? Quæ vos ab euangelio Christi aut persuasio abduxit, aut persecutio separauit? Vel quæ tanta extitit decipientis astutia, vt oblitum prophetarum & apostolorum, oblitum symboli salutaris & confessionis, quam pronuntiantes coram multis testibus sacramentum baptismi suscepistis, diabolicis vos illusionibus subderetis? Quid apud vos acturæ fuerant vngulæ, quid

Concil. Tom. 7.

Z

fœua tormenta, si ad expugnandam fidei vestræ integritatem tantum vana hæreticorum commenta valuerunt? Pro fide vos agere creditis, & fidei contraitis. Ecclesiæ nomine armamini, & contra ecclesiam dimicatis. Hoc cine a prophetis, hoc ab euangelistis, hoc ab apostolis didicistis, vt negantes veram Christi carnem, & ipsam Verbi essentiã passioni mortique subdentes, alienam faciatis nostram a suo reparatore naturam, totumque quod crux intulit, quod lancea vulnerauit, quod sepulcri lapis suscepit & reddidit, solum fuisse opus diuinæ potentia, non etiam humilitatis humanæ? Propter quam Apostolus dicit: *Non enim erubescio euangelium*: quoniam nouerat, quale Christianis obiiceretur opprobrium ab inimicis. Et ideo etiam Dominus protestabatur, dicens: *Qui me confessus fuerit coram hominibus, & ego confitebor illum coram Patre meo*. Hi enim non erunt digni confessione Filii & Patris, quibus nunc caro Christi verecundiam facit: probabuntque se nullam de signo crucis sumpsisse virtutem, qui quod præferendum frontibus acceperunt, promere labiis erubescunt. Declinate, filii, ab his diabolicis persuasionibus declinate. Veritatem Dei nulla res violat, sed veritas nos nisi in nostra carne non saluat. *Veritas* quippe (sicut Propheta ait) *de terra orta est*, & sic Verbum Maria virgo concepit, vt vniendam * sibi carnem de sua substantia ministraret: nec cum adiectione personæ, nec cum euacuatione naturæ, quoniam qui erat in forma Dei, ita accepit formam serui, vt vnus atque idem in forma vtraque sit Christus, inclinante se Deo vsque ad infima hominis, & proficiente homine vsque ad summa deitatis, dicente Apostolo: *Quorum patres, & ex quibus Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus in sæcula. Amen.*

EPISTOLA LXXXIV.

LEONIS PAPÆ I.

AD ANASTASIVM THESSALONICENSEM EPISCOPVM.

I. <i>Quod semper Thessalonicenses antistites vicem apostolica sedis impleuerint.</i>	III. <i>Vt a metropolitanis, non laici, non digami, non viduarum mariti, sed irreprehensibiles ordinentur episcopi.</i>
II. <i>Vt metropolitanis sua iura seruentur.</i>	IV. <i>Quod subdiaconis carnale con-</i>